

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ
ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ**

Департамент електронних комунікацій
вул. Солом'янська, 3, м. Київ, 03110, тел: (044) 202-00-77, факс: (044) 202-00-80

№ _____

**Департамент правового
забезпечення**

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

На вашу службову записку від 16.02.2026 № 77/181/сл про опрацювання листа Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації від 05.02.2026 № 04-33/18-2026/25594 (вх. НКЕК № 11/в від 09.02.2026) щодо розгляду проекту Цивільного кодексу України (реєстр. № 14394 від 22.01.2026), в межах компетенції Департаменту електронних комунікацій, повідомляю наступне.

Проектом Кодексу наряду із діючими базовими немайновими правами фізичних осіб (права на ім'я, індивідуальність, повагу до гідності та честі тощо) передбачається реалізувати ряд нових особистісних прав, що забезпечують індивідуалізацію фізичної особи, зокрема на біометричні дані (стаття 319), генетичні дані (стаття 320), цифровий образ (стаття 321), цифрове вирізнення (стаття 322) тощо.

При цьому, під цифровим вирізненням розуміється можливість створювати, набувати та використовувати різноманітні засоби цифрової ідентифікації, зокрема адресу електронної пошти, **номер абонента електронної комунікаційної мережі**, обліковий запис (акаунт), засіб електронної ідентифікації та інші засоби цифрового вирізнення, необхідні для отримання електронних комунікаційних послуг.

Тобто, будь-який номер електронних комунікаційних мереж має стати цифровим ідентифікатором фізичної особи, яка отримує права на його створення та використання.

Водночас, згідно рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку та вимог статті 2 Закону України «Про електронні комунікації» (далі – Закон) «номер» – це послідовність десяткових цифр, що відповідає вимогам до структури, довжини та унікальності згідно з національним планом нумерації України та містить інформацію, необхідну для маршрутизації виклику до кінцевого (термінального) обладнання або для доступу до електронних комунікаційних мереж і послуг.

Номери відносяться до одного із видів ресурсів нумерації (номерного ресурсу) та використовуються для позначення (ідентифікації) кінцевих пунктів мережі, послуг, абонентів під час маршрутизації та здійснення виклику в електронних комунікаційних мережах загального користування.

Відповідно до національного плану нумерації України номери поділяються на: географічні та негеографічні номери; глобальні номери абонента; номери глобальних сервісів; скорочені номери екстрених служб та служб соціального спрямування, інформаційно-довідкових і замовних послуг;

внутрішньомережеві номери мереж мобільного зв'язку тощо. Зазначені номери мають різні формати та можуть використовуватися на різних типах мереж, зокрема на мережах фіксованого зв'язку (зонаві телефонні мережі в межах території географічної зони нумерації, місцеві телефонні мережі, мережі з негеографічним ресурсом нумерації), мережах мобільного та супутникового зв'язку. Таке різноманіття форматів номерів та їх призначення дозволяє забезпечити надання споживачам широкого спектру сучасних електронних комунікаційних послуг, зокрема з передачі голосу, електронних, текстових, мультимедійних повідомлень, надання послуг міжмашинної взаємодії (M2M), інших пов'язаних послуг.

Таким чином, номери є обмеженим технологічним ресурсом електронних комунікаційних мереж та їх використання забезпечує можливість абонентам отримувати послуги при підключенні їх кінцевого (термінального) обладнання до певної електронної комунікаційної мережі оператора у фіксованому місці (за певною адресою) або під час переміщення в межах території дії мережі мобільного або супутникового зв'язку та відповідно отримувати можливість обміну інформацією з будь-яким абонентом, як мереж загального користування України, так і з абонентами інших країн світу.

Формати номерів чітко регламентовані міжнародним стандартом, міжнародним та національним планами нумерації і не можуть бути створені фізичною особою або оператором електронних комунікацій на власний розсуд.

Щодо права фізичної особи створювати номери у встановлених форматах, то згідно європейської практики та відповідно вимог частин третьої та четвертої статті 74 Закону ресурс нумерації розподіляється регуляторним органом (НКЕК) користувачам ресурсу нумерації, а саме суб'єктам господарювання, внесеним до реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, а також іншим особам, на дозвільній основі з урахуванням вимог національного плану нумерації та цього Закону. Під іншими особами в Законі розуміються технологічні користувачі ресурсу нумерації, а саме суб'єкти господарювання, які користуються ресурсами нумерації для здійснення господарської діяльності, не пов'язаної з наданням електронних комунікаційних послуг без права передачі іншим користувачам та абонентам.

Дозвіл на користування ресурсом нумерації, який видається за рішенням НКЕК, надає право на користування на певній території та/або в електронній комунікаційній мережі протягом певного строку. Отримання дозволу передбачає лише право оператора електронних комунікацій тимчасово користуватися певною часткою ресурсу нумерації (із зазначенням індексів, ємності номерів, певних кодів мереж, послуг тощо) в електронній комунікаційній мережі з метою надання електронних комунікаційних послуг. Після чого, оператор електронних комунікацій (постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг) вже має право розподіляти/присвоювати номери користувачам послуг – абонентам.

Тобто ресурс нумерації, в тому числі будь-який номер, не є власністю оператора електронних комунікацій або споживача електронних комунікаційних послуг (фізичної особи). Фізична особа-абонент користується номером за умови укладання з оператором електронних комунікацій договору про надання електронних комунікаційних послуг, оскільки номер являється

однією з технологічних умов функціонування електронних комунікаційних мереж та отримання певних електронних комунікаційних послуг. Більш того, певні види номерів забезпечують можливість унікальної ідентифікації абонентського термінального обладнання в мережах інших операторів електронних комунікацій, що дозволяє отримувати послуги без прив'язки до території розгортання та функціонування мережі оператора, з яким укладено договір, наприклад в національному або міжнародному роумінгу.

Крім того, що проект Кодексу наділяє фізичну особу правом створювати будь-які номери, чітко не визначає про які саме номери йдеться мова, не враховує централізований порядок розподілу ресурсів нумерації з боку держави, він **встановлює право фізичної особи на заборону повторного перевипуску та подальшого використання номеру після її смерті.**

Водночас, оператор, який отримав дозвіл на користуватися певною кількістю номерів, має право в установленому законодавством порядку передати свої права іншому оператору електронних комунікацій або припинити діяльність у сфері електронних комунікацій, що, також, унеможливить реалізацію права фізичної особи на заборону повторного перевипуску та подальшого використання номеру після її смерті.

Таким чином, враховуючи технічну неготовність електронних комунікаційних мереж загального користування України до реалізації прав фізичних осіб на цифрове вирізнення, в частині безстрокової заборони використання номерів електронних комунікаційних мереж після смерті абонента, відсутність апробованих технологічних рішень та інформаційно-комунікаційних систем, здатних централізовано реалізувати таке безстрокове право з дотриманням вимог до збереження даних, безпеки мереж та послуг, а також беручи до уваги можливі негативні ризики для ефективності використання обмеженого ресурсу мереж, **імплементация норм частин третьої та четвертої статті 322 проекту Кодексу потребує відтермінування та можлива за умови розробки та законодавчого визначення моделі реалізації короткострокової заборони використання певних типів номерів.** Така модель потребує вибору оптимального технологічного рішення, проведення всебічного фінансово-економічного обґрунтування та розрахунку витрат на її реалізацію, як з боку держави, так і операторів електронних комунікацій, визначення реалістичних часових рамок впровадження такої послуги та встановлення реалістичного періоду її надання, проведення оцінки її впливу на вартість надання інших послуг, в першу чергу універсальних.

З огляду на викладене, пропонується під час формування рішення НКЕК врахувати наявність вказаних зауважень.

Директор

Департаменту електронних комунікацій

Богдана ПІВЕНЬ